

SVATOMARTINSKÁ BOJOVKA s přesahem

Jsem ráda, že jste se rozhodli předat dětem poselství, které nám připomíná právě svatý Martin.

Možnosti, jak hrát:

Buď můžete využít materiály takzvaně "od stolu". Tedy přečíst si společně legendu (delší verze, strana 2 a 3) nebo nechat přečíst legendu děti (kratší verze, strana 4). A na základě informací pak

- vyluštit tajenku (strana 6),
- vyplnit pracovní listy (strana 7, 8)
- tvořit (strana 9) - tipy na tvoření najdete na mém Instagramu @kacahrabikova

Ale druhá, akčnější verze bude pro děti jistě zábavnější.

V lese, na zahradě, doma poschovávejte lístečky se zadáním do křížovky (strana 5).

A dále máte několik možností

1. Vytvořte jim "rozcestník" - tj. seznam míst, kde lístečky mohou najít.
2. Vytvořte mapu místa se zvýrazněním "nalezišť" indicií.
3. Napište jim na jednotlivé lístky místa dalších stanovišť.

A dál už je to jasné. Děti hledají a luští. Zahrajte si s nimi :-)

Zkuste děti navést, co by mohly udělat (s kým a o co se rozdělit) a být tak jako Martin. #buďjakoMartin

Příjemnou zábavu Vám přeje

Kateřina Hrabíková

Svatý Martin

Martin patří mezi první nemučedníky, kteří byli církví prohlášeni za svaté. Narodil se v roce 316. Jméno získal po bohu války Martovi, protože jeho otec, vysloužilý římský voják, si velmi přál, aby syn navázal na jeho vojenskou minulost.

Ještě za Martinova útlého dětství se rodina přestěhovala do Itálie, kde Martin strávil většinu svého mládí. Poprvé se tu setkal s křesťanstvím. Jeho učení ho velmi oslovilo. Obdivoval poustevníky z Egypta a Sýrie, o kterých se tradovaly nejrůznější příběhy.

Martinovi rodiče však synovo nadšení a touhu po skromném životě v osamění nijak nesdíleli, a tak byl chlapec už v patnácti letech odveden do armády.

Ačkoli se Martin nikdy nechtěl stát vojákem, plnil vojenské úkoly spolehlivě, oddaně, ale i s notnou dávkou odvahy. I proto byl nakonec povýšen na důstojníka a převelen k císařským gardistům.

V roce 335, za mrazivé zimní noci, potkal Martin u bran města Amiens na severu Francie žebráka. Ten byl jen skromně oblečen, zjevně hladový a promrzlý. Starý muž požádal Martina o pomoc.

Martin však u sebe neměl nic, a tak se s žebrákem podělil alespoň o svůj teplý plášť. Rozťal ho mečem a oddělenou část věnoval chudákovi, aby se mohl alespoň trochu zahřát.

Legenda dále vypráví, že se Martinovi následující noc zjevil Ježíš zahalený právě do darované poloviny pláště. Nejspíš pod vlivem předchozích událostí přijal nakonec Martin roku 339 křest a rozhodl se zasvětit svůj život Bohu.

Roku 372 se stal biskupem, ovšem i tak žil Martin stále velice skromně v chatrném domku poblíž řeky Loiry.

Martin zemřel ve svých 81 letech ve Francii, kde strávil většinu svého života.

Stal se patronem vojáků, koní, jezdců, hus a vinařů a nejčastěji bývá zobrazován na koni s půlkou pláště a vedle stojícím žebřákem.

Martin a bílý kůň

Na svatého Martina bývá bílá peřina. Svatý Martin přijíždí na bílém koni (11. 11.). Jelikož často v historii na tento den začíná sněžit, tak je svátek svatého Martina spojován právě se sněhem.

Martin a husa

Na svátek svatého Martina se peče takzvaná svatomartinská husa. K tomu se vážou dvě legendy. Jedna vypráví o tom, jak se Martin krátký čas ukrýval mezi husami, protože ze skromnosti nechtěl být jmenován biskupem. Ony ho ale svým kýháním prozradily. Jiná legenda říká to, že husy na venkovském kázání svatého Martina tolik rušily, že je nechal za trest upéct.

Martin a svatomartinské pečivo

Pekly se svatomartinské rohy, podkovy, zahýbáky nebo rohlíky. Těmi údajně obdarovávala děvčata své milé. Velkým plněným rohlíkem bývala pak obdarována i čeleď, která opouštěla službu. K této tradici se opět vážou dvě legendy. Tvar pečiva odpovídá podkovám koně svatého Martina. Podle druhé legendy, měl Martin macechu, která ho chtěla rohlíkem otrávit. Aby poznala na pekáči, který je ten otrávený, zahrnula rohy. Po vytažení plechu z trouby však byly rohlíky zahnuté všechny.

Martin a víno

Svatomartinské víno je první víno nového ročníku a tradicí se stalo, že se tento alkoholický nápoj otevírá právě 11. listopadu.

Svatý Martin

Narodil se v roce 316. Jeho otec byl voják, a tak si pro Martina představoval stejnou kariéru. V patnácti letech byl odveden do armády a stal se vojákem.

V zimě roku 335 potkal Martin jedoucí na koni u bran města žebráka. Byl hladový a promrzlý.

Martin u sebe neměl nic, co by ubohému žebrákovi mohl dát. Sundal si ale svůj plášť, tasil meč a rozťal ho na dvě půlky. Jednu věnoval chudému.

Následující noc se mu zjevil Ježíš zahalený právě do darované poloviny pláště. Martin se pak rozhodl svou vojenskou kariéru ukončit a zasvětil svůj život Bohu.

Martin zemřel ve svých 81 letech ve Francii, kde strávil většinu svého života.

Svatomartinská husa

Na svatého Martina se peče svatomartinská husa. Existují o ní dvě legendy. Jedna vypráví o tom, jak se Martin krátký čas ukrýval mezi husami, protože ze skromnosti nechtěl být jmenován biskupem. Ony ho ale svým kýháním prozradily. Jiná legenda říká to, že husy na venkovském kázání svatého Martina tolik rušily, že je nechal za trest upéct.

Martin na bílém koni

Na svatého Martina (11. 11.) dříve často začal padat sníh.

Martin je patronem hus, vojáků a vinařů

1

V jaké zemi prožil Martin většinu svého života?

2

Čím byl Martinův otec?

3

Které bylo roční období, když Martin potkal žebráka?

4

Co je opakem slova bohatý?

5

Koho potkal Martin mrazivého dne za branami města?

6

Co Martin daroval hladovému žebrákovi?

7

Martin se schoval do husníku, protože nechtěl být jmenován...

8

Co použil Martin pro rozdělení svého pláště?

9

V kolika letech se Martin stal vojákem?

10

Žebráka trápila nejvíce zima a ...

11

Kde se schoval Martin?

12

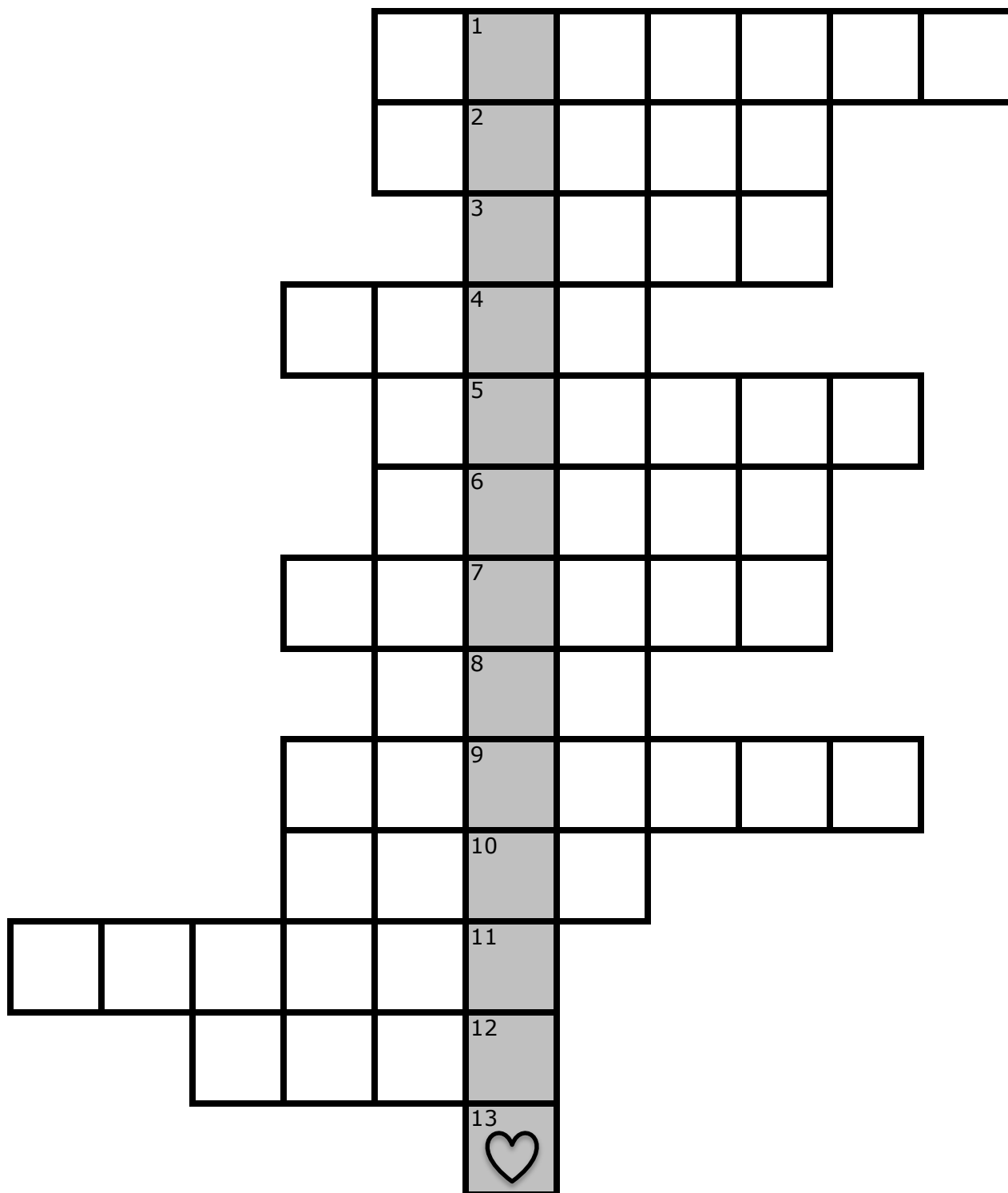
Co je typické svatomartinské jídlo? (v množném čísle)

13

CHCEŠ ODMĚNU? Bud' jako Martin.

Výsledek tajenky a svůj následný čin mi napiš
na info@zodpovednavyuka.cz

SVATOMARTINSKÁ KŘÍŽOVKA

Seřad' slova ve správném pořadí a vzniklé pranostiky napiš a vysvětli.

chod svůj na začíná Martina zima svatého

---

koni na svatý přijíždí bílém Martin

---

se komína Martina svatého z kouřívá na

Spoj správné části vět k sobě.

Martin byl celý život

mezi husami.

Martin je patronem

na koni s půlkou pláště.

Martin se dle legendy schovával

na otcovu vojenskou minulost.

Martin je často zobrazován

skromný a dobrosrdečný.

Martin navázal

hus, vojáků a vinařů.

Očísluj pořadí vět, jak jdou za sebou.

Martin mečem rozťal svůj plášť a polovinu mu daroval.

Vyjížděl z města a u brány uviděl starého muže.

Byla chladná zimní noc a Martin jel na svém koni.

Stařec mu byl velmi vděčný.

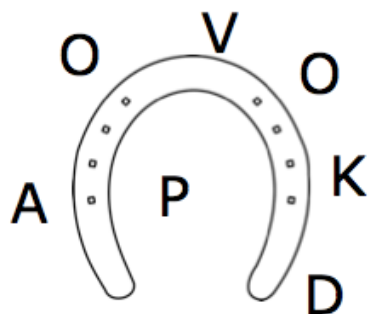
Seděl tam celý promrzlý a žádal o almužnu.

Spoj obrázek se stínem

Srovnej rozházená písmena

_____

Spoj obrázek se slovem

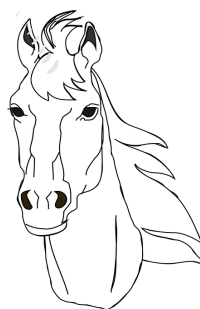
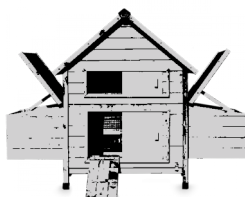

VÍNO

PLÁŠŤ

KŮŇ

HUSNÍK

Autorkou ilustrace je Kateřina Čermáková. Děkujeme.